

N:o 23.

Ank. till Riksd. kansli den 18 april 1893, kl. 4 e. m.

Andra Kammarens fjerde tillfälliga utskotts utlåtande n:o 5, i anledning af herr J. A. Johanssons i Bastholmen motion om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om ändring i lotsförordningen, afseende lotsningen längs bohuslänska kusten.

Uti en till utskottet hänvisad motion, n:o 182, har herr J. A. Johansson i Bastholmen, med hvilken herrar C. F. Lind och C. Maur. Ekström instämt, hemstält:

»det Riksdagen ville besluta att i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, att sådan ändring i nu gällande lotsförordning måtte verkställas, att — jemte det skyldighet stadgades för lots att utan ombyte lotsa längs hela bohuslänska kusten från Göteborg till norska gränsen — lotsarne bibragtes nödiga kunskaper för denna pligts fullgörande; samt att den blifvande taxan för sådan långlotsning måtte sättas så rimlig, att rederierna kunde föredraga att använda kronolots».

Uti inledningen till denna motion anför motionären följande:

»I följd af de lifliga affärsförhållanden, hvilka under senare 10—15 åren efter hand uppstått och numera förefinnas inom bohuslänska skärgården — hvaribland den för hvarje år allt mer tilltagande exporten till utlandet af sillvaror och granit torde förtjena särskildt bemärkas

Bih. till Riksd. Prot. 1893. 8 Saml. 2 Afd. 2 Band. 20 Häft. (N:is 23—25.) 1

— har sjöfartstrafiken derstädes blifvit högst betydande, icke allenast direkt från bohuslänska hamnar till utlandet, utan äfven längs hela bohuslänska kusten. Denna sist anmärkta trafik, vid hvilken jag nu särskildt vill fästa uppmärksamheten, är uppkallad till större delen genom de många salterier, som blifvit anlagda derstädes och finnas spridda utefter den långsträckt kusten; och inträffar det icke sällan, att ett fartyg kan hafva last att intaga vid ett större antal af dessa salterier för en och samma resa, samt sålunda nödgas passera hela skärgården, tills full last erhållits.

Trafikförhållandena i bohuslänska skärgården äro på grund häraf helt olika nu emot förr och betinga därför vissa förändringar i lotsförordningen.

Då det inrättades ett flertal smärre lotsstationer utefter kusten på cirka 1 å 2,5 sjömil afstånd från hvarandra, var syftmålet dermed från början att vid vestliga stormar, då strömmen ofta sätter rätt ned mot land, kunna med lots förse de talrika fartyg, hvilka under dylika förhållanden drefvos mot bohuslänska kusten och der hotades med undergång. De såsom följd af nämnda syftmål gifna och hittills gällande bestämmelserna, att lots ej eger rätt att lotsa bortom närmaste lotsstation, hafva emellertid för den inomskärs lifliga trafiken kommit att medföra såväl stora och onödiga kostnader som dyr tidsutdrägt med anledning af alla de täta lotsombytena — kostnader, hvilka, utom den tid, som förspilles, kunna för ett enda fartyg uppgå till flera hundra kronor. Dessutom utsätts fartyg i nu framhållna trafik dels för faran att icke erhålla lots, då sådant bäst behöfves, emedan lotsarne kunna vara upptagna å annat håll, och dels för jemförelsevis höga lotsutgifter, enär dessa för första milen af afståndet mellan de korta lotslederna äro enligt taxan tre gånger så höga som för derpå följande.

Dessa stadganden hafva också helt naturligt blifvit så opraktiska, att man endast undantagsvis kan betjena sig af kronolots, utan har man i stället nödgats välja den utvägen att anställa s. k. »känd man» om bord. Då det emellertid understundom kan vara tvifvelaktigt att påträffa en sådan man, som är kompetent för det viktiga uppdrag, åt honom anförtros, torde det vara både för rederierna och lotsarne fördelaktigt och högst önskvärdt, att en förändring härutinnan komme till stånd.»

Af handlingar, som tillhandahållits utskottet, har inhemtats, att kongl. lotsstyrelsen dels den 30 december 1884 på förslag af lotskaptenen i Göteborg och dels den 7 juni 1892 i anledning af motionärens den 31 mars sistnämnda år till berörda styrelse ingifna ansökan hos

Kongl. Maj:t gjort underdåniga framställningar i enahanda syfte, som med motionen afsetts, men hade ännu vid tiden för motionens afgifvande ifrågavarande framställningar icke föranledt någon åtgärd.

Till utskottets kännedom har emellertid nu kommit, att Kongl. Maj:t den 17 sistlidne mars i ärendet funnit för godt att förordna:

att, utan hinder af föreskrifterna i tjenstgöringsreglementet för lotsverket den 15 februari 1881 beträffande särskilda lotsningsområden, de inom Göteborgs lotsfördelning stationerade kronolotsar må, efter undergången vederbörlig examen och deröfver erhållit intyg, förrätta lotsning längs hela kusten i farvattnen mellan Göteborg och norska gränsen; att kronolots icke må åtaga sig sådan kustlotsning utan vederbörande lotsförmans medgifvande;

att ersättning för kustlotsning erlägges enligt särskild taxa, gällande för tiden från och med den 16 april till och med den 15 september, med 25 procents förhöjning under den öfriga delen af året samt med iakttagande att hälften af de enligt taxan erlagda lotspenningarna tillfaller den lotsande såsom ersättning för hans hemfärd och den andra hälften fördelas mellan samtliga lotsar vid den lotsplats, nämnde lots tillhör;

hvarjemte Kongl. Maj:t i fråga om utbildning af dylika kustlotsar föreskrifvit:

att lots eller lotslärling, som kommenderas på öfningsexpedition för att utbildas till kustlots, må under den tid kommenderingen varar åtnjuta i ett för allt en ersättning af 2 kronor 50 öre om dagen, samt lots, som beordras medfölja för att lemna undervisning, komma i åtnjutande af 2 kronor 50 öre i dagtraktamente jemte ersättning för hemresa till sin station; äfvensom

att kongl. lotsstyrelsen eger ej mindre meddela de närmare föreskrifter, som för öfningarnas bedrifvande finnas erforderliga än ock att inom ett belopp af tre tusen kronor, som böra utgå af behållna lots- och fyrmedel, bestrida de med samma öfningar förenade kostnader.

Då sålunda den i motionen föreslagna skrifvelsen till Kongl. Maj:t i ärendet ej numera torde vara af behofvet påkallad, får utskottet hemställa,

att förevarande motion icke måtte föranleda någon kammarens åtgärd.

Stockholm den 18 april 1893.

På utskottets vägnar:

W. SKYTTE.